

ZA POVEČANJE DONOSNOSTI našega kmetijstva

Naše kmetijstvo se je razvijalo že od nekdaj pod posebnimi pogoji, ki so ga tudi po svoje oblikovali. Ker ta razvoj ni šel v skladu z obim družbenim razvojem se manj pa vzporedno s svetovnim razvojem kmetijske proizvodnje je poslovanje našega kmetijstva vedno večja. Način proizvodnje pri našem kmetu je še vedno podoben tistemu pred deset in desetletji, ki so potrebe njega zemlja pa tudi splošne ljudske potrebe bile minimalne v primerjavi z današnjimi. Ljudstvo pa številu raste in večje število živilskih potrebujee sorazmerno več hrane, ki jo pa z enkrat pretežno dobivamo iz zemlje, posredno ali neposredno. Tudi naše osebne potrebe se z vsako generacijo povečujejo. Vzoredno s civilizacijo naraščajo stroški za obleko, hrano, stanovanje, higijeno in podobno. Z razvijajočo kulturo pa potrebujemo vedno več za izobraževanje in zdravstvo. To vse je prav, ker civilizacija in kulture človek vse to potrebuje, kar našim prednikom ni bilo na razpolago. Zato so tudi njihovi živiljski stroški bili minimalni, da so jih z lahko krili brez posebnih naporov z dohodki iz svojega primitivnega kmetovanja.

Iz istih razlogov so vedno večji tudi izdatki države, katerih krije išče država poleg drugih dohodkov tudi pri svojih državljanih v obliki javnih davkov. Način življenja se je torej zelo spremenil in v mnogem izboljšal razumljivo ob navdušenih posvetih stroškov in davkov. Razumljivo je, da bi se paralelno s povečanim izdatkom morali večati tudi dohodki. Kljub nekaterim izboljšavam pa vendar dohodki mnogih naših kmetov gospodarstev zdaleč ne zadostujejo za kritje živiljskih izdatkov oziroma se morajo odreči mnogim dobrinam, ki jih sicer danesni čas nudi. To se pravi: razvoj kmetijske proizvodnje in donosnosti zaostaja za splošnim družbenim razvojem potrebnih. Mnogo na ta način prizadeh kmetov išče izhoda v drugih dejavnostih, zaposlitvi, prevoznih ali pa življenju v pomikanju. Na splošno naše kmetijstvo v primerjavi z doseženimi uspehi v drugih dejavnostih, zdaleč ne daje tistega, kar bi naša zemlja ob uveljavljenem kmetovanju lahko dajala. Nikakor pa s tem ni rečeno, da naš kmetič človek ni delaven, le efekti njegovega dela je premajhen. Pravi vzrok tej nizki produktivnosti, kot rezultat razvoja je razdrobljenost našega kmeti-

ga gospodarstva. Tako kmetijstvo predstavlja veliko število samostojnih gospodarstev, ki vsako po svoje gospodari po stari navadi brez vsakega programa in perspektive z ozirom na potrebe in namene kmetijske proizvodnje. Način takega neurjenega gospodarjenja mora nujno privedi do anarhije v proizvodnji, posebno še, ker ta drobna posest ni tesneje povezana v odgovarjajoči kmetijski organizaciji.

Obstoječe kmetijske organizacije s svojim dosedanjim delom mnogi ne niso v kmetijski proizvodnji izpolnjevale nalog, katerih uspeh bi vodil k povzpetju živiljskega nivoja, ki je predviden z družbenim planom.

Uspešno delo teh kmetijskih organizacij ne more biti v prisilnih ukrepih, ampak le v globlji zaupanju svojih članov v jasno izražene cilje, ki jih zasleduje. Vsi predstavniki in upravniki so se strinjali v osnovi s predloženim planom jesenske setve, predvsem setve italijanskih pšenice, pa tudi priznanih domačih sort. Zadržniki želijo sejeti intenzivne italijanske sorte, ki po svoji produktivnosti ob pravilni kompleksni agrotehnični dosegajo tudi dvakratni pridelok nekaterih domačih sort. Setev italijanskih sort pa tudi domačih priznanih sort bo možna le v kooperaciji, ker je le tako zagotovljena pravilna agrotehnika. Setev se lahko izvrši le na parcelah, ki imajo najmanj 30 arov. Posamezni upravnik, kot tudi predsednik, so tolažili, da ljudje neradi gredo v sodelovanje z zadrugo, ker računajo, da se s tem želi pridobiti našega kmeta v združništvo, t. j. v nadaljnjem tudi do odvzema zemlje. Na terenu je tendenca, da bi ljudje že sejali donosnejše sorte, vendar ne v kooperaciji, ker istočasno kooperacijo z bivšimi kmetijskimi delavnimi zadrugami. Po dobri diskusiji se je pojem kooperacije razčistil. Nato so se vsa prizadevanja za jesensko se-

tev razdelila na posamezne zadruge. Plan obnove sadovnjakov, vinogradov, naprava črednikov, melioracije pašnikov, pisanje živine je zasnovano sicer za leto 1959, vendar je upoštevati nujne priprave za njegovo izvršitev že v tem letu, saj je bilo na tem področju za leto 1958 prav malo napravljenega. Celotno organizacijo setve intenzivnih sort pšenice in domačih priznanih sort pšenice bo vodila zadruga poslovna zveza, za delo pa so seveda odgovorne tudi ostale organizacije kakor tudi občinski ljudski odbor. Posvetovanju so prisostvovali sekretar občinskega komiteja, predsednik in podpredsednik občine Ptuj, predsednik Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo občine Ptuj kot tudi občinski kmetijski inšpektor.

Vsi prisotni so apelirali, da je nujno in skrajno odgovorno za vse predsednike in upravnike KZ, da se te naloge brezpogojno izvršijo. Povzrači Kranjčič je še posebej poudaril, da je naloga nas vseh, da porinemo kmetijstvo naprej in da ga ne smemo pustiti stagnirati. Tov. predsednik pa je posebej govoril o bodoči nalogi upravnikov, zadržnikov svetov, a tovarniš podpredsednik o nekmetijskih dejavnostih pri KZ, ki se morajo do konca leta 1958 odstraniti, to pa je treba zaupanja vrednega vodstva. Le na osnovi globokega zaupanja je možno zavestno sodelovanje v predv. proizvodnji, ki bi ustrezala potrebam današnjega časa. Omenjeno sodelovanje v kmetijski proizvodnji bi naj obstajalo v svobodno in prostovoljno dogovorjenem načinu gospodarjenja na določenih zemljiških kompleksih. Tak način kmetovanja bi po eni strani odpravil neugodnosti razdrobljenosti, po drugi strani pa omogočil izvajanje vseh izsledkov sodobne kmetijske proizvodnje, ki že ima v mnogih deželah za posledico pravi izobilje. Enotno gospodarjenje na določenih kompleksih bi predstavljalo gospodarsko moč vseh posestev, kjer bo dana možnost uporabe in izvajanja vseh agrotehničnih ukrepov od ravnosti kultur preko mehanizirane ob-

delave in zaštite rastlin pred elementarnimi in drugimi škodljivimi vplivi (suša, slana, bolezn, škodljivci), kar malim, slabotnim kmetijam ni dosegljivo. Uvedba vsakega kolobarja bi omogočila v večji meri uporabo mehanizacije, ki bi zmanjšala potrebo delovne sile ter ob uporabi vseh drugih ukrepov bi povečali donos znatno znižal proizvodne stroške. Ob zadostni in pravilni uporabi gnojil in dobrih semen omogočajo zgoraj navedeni ukrepi neprimerno boljše, obilnejše in kakovostno boljše proizvode, katerih tržne viške bo lažje plasirali tudi na tuji tržnih upoštevajoč blagovno konkurenco. Taki in podobni ukrepi naj bi se izvedli pri vseh panogah kmetijske dejavnosti upoštevajoč ravnostizacijo po terenskih in klimatskih pogojih in prilikah.

ne pomeni, da ne bi začeli že sedaj. Direktor KG Kidričeve (predsednik Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo) pa je govoril o svojih dosedanjih izkušnjah z italijansko pšenico, medtem ko je občinski inšpektor opozoril prisotne na kmetijsko zakonodajo, v zvezi z raznim kmetijskimi akcijami. Le-ta je danes že močna. Tov. Boris Geršič je govoril o perspektivi jesenskega odkupa. Poudaril je težave, vendar bodo le-te odstranjene, če bodo sodelovali tudi KZ. Govoril je o neodgovornosti nekaterih nakupovalcev, ki podlegajo famliarnosti, pa tudi nesposobnosti nekaterih. Tako se odkupuje slabo, nezrelo, bolno sadje, temu je napraviti nujen konec, ker le s kvaliteto bo dobil naš trg renome. Ing. Egon Zorec

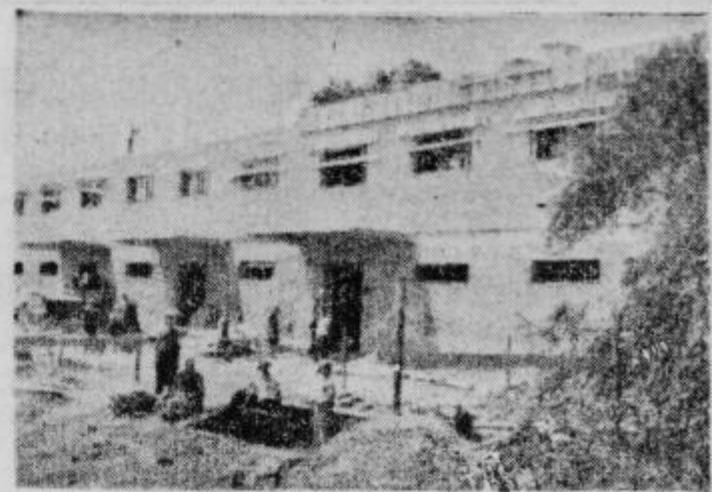
Preko štiri milijone dinarjev nagrad za visoke donose krompirja 1957

V zadnjem času je bilo pri 17 kmetijskih zadrugah na področju bivšega ptujskega okraja razdeljenih nad 4.150.000 dinarnih nagrad iz zveznega sklada zadržnikov, ki so se lani udeležili tekmovanja za izboljšanje hektarskih donosov krompirja in so tudi kot posamezniki ter kot skupine dosegli ob primernem semenu, odbirni zemlji in gnojenju maksimalne hektarske donose krompirja.

Najvišji znesek nagrad je dosegla KZ Markovci (808.050 din), KZ Hajdina (684.660 din), KZ Moškanjci (622.875 din), KZ Volika Nedelja (240.835 din) in KZ Murčinci (251.850 din); srednje zneske so dosegle KZ Podgorci (210.037 din), KZ Videm (154.597 din), KZ Bukovci (144.675 din), KZ Ormož (142.785 din), KZ Gajevci (142.519 din) in KZ Gorisnica (142.519 din); manjše zneske pa so prejeli KZ Dornava (109.110 din), KZ Turnišče (109.110 din), KZ Slovenja vas (109.110 din) KZ Miklavž (105.285 din), KZ Obrež (104.550 din), KZ Sela (69.802 din).

Pri vseh kmetijskih zadrugah so sklicali zadržne sestanke in na njih izročili v postev prihajajočim nagradencem razmeroma lepe nagrade, obenem pa so se domenili za bodoče sodelovanje z zadrugo na vseh področjih, zlasti glede setve italijanskih in nemških sort pšenice, oljne repice, hibridne koruze itd. S sprejeto nagrado bo marsikateri zadržnik nabavil prvovrstno seme in v umetna gnojila in si s tem pomagal do stalnega izboljševanja kmetijstva v kooperaciji s kmetijsko zadrugo.

vidno, da pogodbeno sodelovanje pri pridelovanju kmetijskih pridelkov lahko mnogo doprinese povečanju donosov v kmetijstvu in tudi primerno korist zadržniku kot kmetijski organizaciji, vsekem pa ploščni sredstvih, kakor je tudi pravilno in pravično.

Pospešena graditev novega sodobnega skladišča za prevzem, skladiščenje in odpremo kmetijskih pridelkov ob Rogozniški cesti, ki bo že v jeseni služilo namenu

Naš KOMENTAR

Konferenca vladnih predsednikov se vedno visi v zraku. Moskva na eni ter tri zahodne prestolnice na drugi strani so izmenjale poslanice oziroma odgovore, toda te so prinesle namesto čistih računov — novo zmedo. In neminovno posledico: predloženi rok za konferenco — 28. julij — je padel v vodo. V Washingtonu sedaj govore o času med 10. in 15. avgustom, če se bodo do tedaj sporazumeli o sestavi, kraju in — proceduralnih vprašanjih. Hruščev je pred dnevi v svojih treh po vsebini in tonu različnih poslanicah izrazil miselnost, da se je Zahod odrekal svojih predlogov od 22. julija, to je konferenca najvišjih o Srednjem vzhodu izven Združenih narodov ter sedaj raje vztraja pri takih pomenkih v okviru — Varnostnega sveta. V Moskvi so tudi v te spremembe privolili, če bi v razpravah in pri odločitvi lahko sodelovali tudi Indija oziroma indijski vladni predsednik Nehru ter prizadete arabske države. Toda še vedno sodijo, da bi bila boljše in tudi učinkovitejša konferenca apetihs — ZDA, SZ, Anglije, Francije in Indije — ob navzočnosti glavnega talnika Združenih narodov, ki naj bi pozneje nene sklope prenesel tudi pred Varnostni svet.

V Washingtonu tako konferenco odločno odklanjajo, v Londonu kažejo nekakšno negotovno lice (da se ne bi zamerali Američanom), v Parizu pa nekam sumljivo nagibljejo k sovjetskemu predlogu.

Zahodna posvetovanja o predlogu Hruščeva in sploh o zahodni politiki do Srednjega vzhoda doslej še niso prinesla enotnih zaključkov. Lahko bi celo dejali, da so znova odprla staro rano med atlantskimi zavezanci — nezaupanje. Ameriški zunanji minister Duffes ni te dni zaman obiskal Londona in Bonn, da bi nekako vplival na tamkajšnje vlade. Obisk predsednika italijanske vlade ZDA ima tudi ta namen.

ZDA in Anglija so svoje pusto-lovske poteze v Libanonu in Jordaniji naredile — na lastno pest, brez posvetovanja s svojimi sosednjimi in »malimi« zavezanci, če-tudi so lani v decembru soglašale s sklepom, da brez odobritve ostalih članov atlantske družine

ne sme nihče ničesar ukreniti. (Primer sveske agresije jih torej ni nič naučil!) Na drugi strani je resnica, da imajo nekateri, predvsem Zahodna Nemčija in Italija, močne gospodarske interese med arabskim svetom in si ne žele, da bi se jih morali odreči zaradi zgrešene politike in strategije veselit-zaveznic.

Kaze, da bodo washingtonski diplomati sprebrali zaveznike, da je bila njihova in britanska akcija na Srednjem vzhodu pravilna in potrebna. Toda človek se nehoče vprašuje, čemu tako odločno odklanjajo sestanek petih izven Varnostnega sveta. Če bi jim v resnici bilo samo za ugled Združenih narodov, bi bilo seveda prav in celo koristno. Zal pa opazovalci v OZN odkrivajo druge načrte ameriške diplomacije.

V Varnostnem svetu bi sprejemali odločitve z navadno večino, kolikor se nanašajo na proceduralna vprašanja. Tu bi si Američani zlahka zagotovili večino. Če bi torej ostali, predvsem SZ, sprejeli njihovo tezo, naj bi izredni sestanek sveta ob navzočnosti »starih« velikih pripravil sam Varnostni svet, bi določili kraj, mesto in sestavo sestanka tako, kakor bi si želeli washingtonski vladni krogi. Sovjetski predstavnik bi pozneje v okviru vsebinskih vprašanj sicer lahko uporabljal »vetos«, toda s tem bi dal za-hodni propanand tudi odprte roke, da bi SZ proglasila za raz-dražalec smotnih zaključkov. — Svet bi torej obsojil SZ, ne pa ZDA in Anglijo zaradi njihovega vojaškega posredovanja na Sred-njem vzhodu.

Zato se v Moskvi sedaj nekako izboljšuje Varnostnega sveta in silijo v osredje s svojimi načrtom o konferenci apetihs s Ham-marskjöldom. Navzven sicer ter-ja-jo od Zahoda, naj odgovori, kdaj naj bi se predsedniki vlad sešli, v bistvu pa upošteva vse sprejete momente. Kdo bo te dni popustil? Ali bo kdo na-stopil s kompromisnim predlo-gom? (Zadnje dni so nekaj na-migavali na generala de Gaulle.) Sicer hodo vsa prizadevanja za sestanek najvišjih ostala samo — pri poslanicah in odgovorih nanje. ap

VEZNI POSLANEC TOV. POLIČ OBISKAL PTUJ

V soboto, 26. julija t. l. je gost zasedal Svet za kmetijstvo in gozdarstvo ptujskega Občinskega ljudskega odbora Ptuj in razpravljal o programu jesenske setve, kooperacije in drugih važnih kmetijskih vprašanjih. Seje se je udeležil tudi zvezni poslanec, državni podsekretar za finance, tov. Zoran Polič, ki je odgovarjal članom sveta na razna vprašanja v zvezi z regresi in drugimi finančnimi problemi s področja kmetijstva.

Poleg članov sveta so se seje udeležili direktorji kmetijskih go-spodarstev s področja občine Ptuj, predsednik občine Ptuj tov. Vo-grinc, sekretar komiteja ZKS tov. Kranjčič in nekaj drugih vidnej-ših občinskih funkcionarjev. Glavni namen seje je bil seznaniti navzoče s programom dela sveta ob času setve novih sort pšenice, o pripravah na setev, o koopera-cijah s kmetijskimi zadrugami, Zadržno poslovno zvezo in kmetijskimi gospodarstvi, govorili pa so tudi o pripravah na jesensko pospravljanje letošnjega sadnega, vinskega in ostalih pridelkov ter se obenem zanimali pri zveznem poslancu tov. Zoranu Poliču za ce-ne in ostalo v zvezi s trgov za domačo potrošnjo in izvoz. Seja je trajala več ur in je svet pri-pravil več priporočil za bodočo napovedano konferenco s predse-dniki KZ, ki je bila v ponedeljek, 28. julija t. l., o kateri je napisal nekaj vrst ing. tov. Egon Zorec.

Po seji si je državni podsekretar za finance tov. Zoran Polič v družbi s predsednikom občine tov. Vo-grincem in sekretarjem tov. Kranjčičem ogledal podjetje »Slo-venške gorice« in se zanimal za priprave na letošnje trgatve pri-ptujskih podjetij, obiskal pa je tudi kmetijski obrat in kobilarno Turnišče glede na priprave na dvoletno kmetijsko šolo in na pro-bleme tega gospodarstva. Pri pr-

vem so ga seznanili s problemi se-danje domače potrošnje vin in inozemskega povpraševanja kakor tudi dobav vina v inozemstvo, enako pa tudi s problemi jesen-skega odkupa obetavnečega se obil-nega vinskega pridelka, odkupnih cen za grozdje in mošt, cen sadja in ostalega. Na Turniš-ču so ga seznanili s problemu vzdrževanja kmetijskega gospo-darstva in kobilarne ter s per-spektivami nove dvoletne kmetijs-ke šole na Turnišču.

Zvezni poslanec tov. Zoran Po-lič je bil vesel srečanja s kmetijs-kimi strokovnjaki in z njihovimi problemi in je vsem prikazal mož-nosti za najugodnejšo rešitev kljub številnim problemom in težavam. V. J.

Arondacija KG Kidričeve

V prejšnjih letih je nastal na področju KG Kidričeve iz okrog 700 malih parcel posostnikov iz Župeče vasi, Zg. in Sp. Jablan, Zg. in Sp. Pletierja, Mihovc, Dra-gonje vasi, Cirkovc, Pongerc in Sikol z arondacijo večji kompleks površine okrog 100 ha, kar omogo-ča KG Kidričeve lažjo obdelavo, smotrnejšo uporabo strojev, ra-jonizacijo kultur itd.

Sedaj se pripravlja KG Kidriče-vo na arondacijo v Gerečji vasi in na Ravnem polju, s čemer bodo nastali 3 večji kompleksi. Za-menjanih bo okrog 80 parcel. KG Kidričeve ima svoje parcele tudi pri Prepoljah, ki so bližje lastni-kom parcel kot sedaj v Gerečji vasi in na Ravnem polju. Zanimi-vo je pogledati pisano sliko imo-vinskega stanja okrog KG Kidriče-vo, ki je razvidna iz številnih ka-tastriških map in skic področja Turnišče glede na priprave na dvoletno kmetijsko šolo in na pro-bleme tega gospodarstva. Pri pr-

Vsebinska kooperativne pogodbe

Letos do 15. avgusta bi naj bile sklenjene pogodbe med zadrugami in zadržniki glede sodelovanja pri proizvodnji pšenice. Marsikakšen zadržnik bi se verjetno prej odločil za takšno pogodbeno so-delovanje, če mu bodo podrobneje znani pogoji, pred katerimi se takšno sodelovanje urši.

Strokovnjaki ptujske poslovne zveze so izdelali dvoje variant pogodb za pridelovanje pšenice, ki okvirno precizirata sodelovalne pogoje med zadrugo in zadržni-

kom. Ni rečeno, da niso mogli odniti od teh dveh vzorcev glede na krajevne prilike in možnosti, tako glede zadržnika kot zadr-ge in glede na finančne ali ope-rativne možnosti obeh.

Izračunano je, da znašajo stro-ški za seme, gnojila obdelavo, po-spravljanje in skladiščenje pridel-ka približno 118.000 din za 1 ha posevka pšenice italijanskih sort, vrednost pridelka pa bi znašala, če je zagotovljena predvidena ob-delava in gnojenje 156.000 din.

Po prvi varianti pogodbe pris-peva KZ seme, umetna gnojila, s traktorjem preorje, raztrosi umetna gnojila, poseje, poskropi s herbicidi, pozanje s kombajnom, zavaruje proti toči — vse v vred-nosti 75.050 dinarjev; zadržnik pa prispeva hlevski gnoj, posevek pobrana, prepelje seme in gnojila, pobrana spomladi, izurši dodatno gnojenje z dušičnimi gnojili ter plača davek v skupni vrednosti 43.400 din.

Zadruga torej prispeva 63 %, zadržnik pa 37 % k pridelovalnim stroškom. V istem razmerju si delita potem tudi pridelok in dobi zadruga 3071 kg, zadržnik pa 1429 kg pšenice in slamo.

Po drugi varianti pogodbe pris-peva KZ seme, umetna gnojila, oranje s traktorjem, zavarovanje in strokovno nadzorstvo, ostalo pa prispeva zadržnik. Razmerje stroškov med kmetijsko zadrugo in zadržnikom je v odstotkih 42 proti 58 in v istem razmerju so deli pridelok: 2048 kg pšenice za kmetijsko zadrugo in za zadržni-ka 2552 kg pšenice ter slamo ozi-roma za KZ 65.520 din in za za-družnika 90.480 dinarjev.

V obeh primerih pogodb nosita riziko oba pogodbeni partnerja, vsak v odstopku udeležbe pri in-vesticiji.

Iz gornjih dveh primerov pri-delovalnih pogodb je jasno raz-

Simodolke GK Blacar odhajajo na pašo k Rogoznici

gospodarske VESTI

KG Dravinjski vrh skrbi za obnovo

Kot druga kmetijska gospodarstva na področju bivšega ptujskega okraja bo imelo kmalu tudi KG Dravinjski vrh pri Vidnu urejeno gospodarsko dvorišče. Lani so na sedežu gospodarstva zgradili skladišča, garažo in mehanično delavnico, razširili klet in nad kletmi sezidali nadstropni stanovanjski prizidek. Zraven njega rusijo sedaj zidove prostorov nad glavno kletjo, nakar bodo tam zgradili poslovne prostore za upravo; v nadstropju bodo imeli stanovanja za 5 družin, nad njimi pa mansardne sobe za samske delavce. Vsa ta dela bodo predvidoma gotova do jeseni.

Ko bo urejeno gospodarsko dvorišče, upravni prostori in stanovanja se bodo lotili še graditve hlevov, katerih streha bo pokrivala tudi novozgrajeni silos, ki je sedaj še brez strehe. Pri hlevih bo kakih 30 ha črednikov — pregonskih pašnikov z električnim pastirjem. V novozgrajenih hlevih bodo imeli najmanj 50 glav goveje živine, sedaj pa je imajo v starih samo 25 glav. V glavnem se bodo tudi v bodoče bavili z vinogradništvom in živinorejo, ker imajo za to najboljše pogoje.

Letos se obeta KG Dravinjski vrh odlična vinorodna letina, pa tudi poznejše letine ne bodo slabe, saj obnavljajo vsako leto po 5 ha vinograda in po 10 ha sadovnjaka v Dravinjskem in Maj-

V razširjeno klet bodo jeseni lahko spravili najmanj 20 vagonov prvovrstnega haloškega pridelka in ga v teh kletih tudi pripravili za trg. Sedaj še imajo ne-

sadjarstva in živinorejo in da bodo ti kraji vedno bolj čutili ob tam zaposlenih ljudeh ter njihovih uspehih, da so tesno navezani na zemljo in si resno priz-

Zidarska dela na gospodarskem dvorišču KG Dravinjski vrh

kaj starega pridelka. Tudi ta klet bo sčasoma pretesna, zlasti ko bodo že začeli roditi obnovljeni vinogradi.

Že kratkoročno zadržanje na gospodarskem dvorišču in med vinogradi v Dravinjskem ali Majskem vrhu zapuša vtis, da postaja KG Dravinjski vrh iz leta v leto vplivnejši faktor v tem delu Haloza na razvoju vinogradništva,

devajo, da bi jim dala ob sodobni obdelavi kar največje za sedanje in bodoče življenje.

V. J.

Po delu v vinogradu se prilijež kratke počitke

skem vrhu. Lani so obnovili v Dravinjskem vrhu 5 ha vinograda in nekaj sadovnjaka. Tudi letos so obnovili na nekdanjem Hunkarjevem 5 ha vinograda in 10 ha sadovnjaka. Vinograde so po 2-krat škropili. V zadnjih dneh so v obnovljenih vinogradih prekapali.

Obnovitvena dela opravljajo z mehanizacijo, z rigolnim plugom na vito. Za ta dela bi rabili specialni traktor Steyr, ki pa ga je skupno s priklopi težko dobiti. Veliko del so opravili z lastnimi sredstvi, ostalo pa s kreditom za obnovo vinogradništva in za gradnje v kmetijstvu, pri čemer jim je pomagala s kreditom tudi ptujska občina. Na KG Dravinjski vrh je skupno z uslužbenci sedaj zaposlenih 65 ljudi, ki opravljajo vsa dela na gospodarstvu z 60 ha vinogradov in 100 ha sadovnjakov. Teh površin bo še več, ko bo gospodarstvo končalo z arondacijo in bo razvijalo pridelovanje raznih kultur. Sedaj so še njihove parcele razmetane vse do Pobrežja.

Nagrajenci iz Hajdine po prejemu nagrad

Tržne cene

na ptujskem živilskem trgu v sredo, 30. avgusta 1958

Sadje in sadeži: jabolka 20—25, hruške 25—30, marelice 120, ringlo 40, borovnice 60, slive 20—30. Žitarice in mlevski izdelki: koruza 30—40, prosa 50—60, ječmen 40, pšenica 30—40, ajda 50, oves 40, koruzna moka 30, ajdova moka 50—60, koruzni zdrob 50. Perutnina: kokoši 300—500, piščanci 300—700, jajca 12.

Maščobe: uvožena mast 325, domača mast 400, zaseka 500 do 400, maslo 500.

Meso: goveje meso 300, teletina 300, svinjsko meso 340 din za kg.

zadruga in njenega članstva. Za stopnik SZDL tov. Cestnik je čestital upravni odboru zadruga in zadrugičnikom v zvezi z doseženim denarnim priznanjem za lanskega kmetijske uspehe ter jim želel tudi v bodoče mnogo uspehov pri vsem, kar bosta zadruga in članstvo skupno podzemali.

Najmanjši znesek nagrade je bil 3130 din, najvišji pa 74.290 din, ki ga je dobil Lovro Klaneček iz Sp. Hajdine; on je dosegel s prvim semenom Merkurja (Tolmin) in gnojenjem z domačim in umetnim gnojilom na 3 ha krompirja, kakor je ugotovila tekmovalna komisija, 444 meterskih stotov krompirja na ha. Tekmovalna komisija je upoštevala pri oceni

skupno površino, na kateri so takmovalci posadili krompir in površino, ki jo je posadil s krompirjem posameznik iz skupine, upoštevala pa tudi pridelok, ki ga je dosegla skupina, v katero je spadal tekmovalac in pridelok, ki ga je dosegel na svojih površinah vsak posameznik tekmovalcev. Lovro Klaneček je imel v 5. skupini 4 kmetovalcev iz Zg. in Sp. Hajdine in od vseh tekmovalcev iz 6. skupin drugo največjo površino — 3 ha in je tudi dosegel najvišji pridelok 444 meterskih stotov krompirja. Njegova skupina je na 8 ha imela povprečno 387 meterskih stotov Merkurja.

Najvišje nagrade so še prejeli zadrugičniki kmetovalci Rafael Zorec (45.620 din), Franc Sitar (42.040 din), Jožef Zupanič (33.220 din), Štefan Vogrinec (33.062 din), Stanko Zupanič (29.340 din), Janez Lipaušek (29.362 din), Mirko Kirbiš (28.600 din), vsi so iz Zg. in Sp. Hajdine, ostali pa so prejeli nagrade od 5000 do 28.000 din.

Z največjim površinami so sodelovali v tekmovalstvu Franc Sitar (3.30 ha — 360 mst.), Lovro Klaneček kot že omenjeno, Stanko Zupanič (3 ha — 262 mst.), Franc Kancler (2 ha — 298 mst.), Štefan Vogrinec (2,80 ha — 333 mst.), Janez Brodnjak (2,20 ha — 264 mst.), Jožef Zupanič, Franc Zupanič in Franc Kancler iz Sp. Hajdine in Njivce so pridelali na po 2 ha 298 — 445 mst. na ha. Ostali tekmovalci so posadili krompir na površinah od 0,40 do 1,80 ha in jih je dosegli 240 do 368 mst. krompirja na ha.

Letošnje izkušnje s kombajnom, s katerim je začel na tem področju prvi žeti in mlati na svoji prvi predsednik KZ tov. Zupanič iz Sp. Hajdine 58 in kateremu so sledili še drugi, dalje izkušnje s hibridno koruzo ter s poskusi s pšenico so ustvarili ugodne pogoje za nadaljnje dvigovanje kmet. proizvodnje na podlagi kooperacije zamenjave semen in zadostnega gnojenja z domačimi in umetnimi gnojili. Kmet Janez Švenšek iz Sp. Hajdine si je letos pri saditvi krompirja omislil kombinacijo vzpreznega pluga in dela drugega kmetijskega stroja, ki se mu je dobro obnesel in ima lepši in rodovitnejši krompir od drugih. Nji-

NAROČNIKOM »PTUJSKEGA TEDNIKA«

Prve dni avgusta vas bodo, dragi naročniki in bralci »Ptujskega tednika«, obiskali vaši pismonoši in vam prinesli položnice za predplačilo naročnine za II. polletje 1958. Ker imamo s pošto upravo pogodbo, da nam bodo tudi sedaj naročnino zbrali pismonoši, vas naprošamo, da jih ne odpravite s pripombo: »Bomo plačali v uravi.«

Kdor je plačal naročnino za II. polletje 1958 že prej, naj predloži tozadevno potrdilo naše uprave o vplačilu tovarišu pismonoši, ki bo na položnico napisal datum vašega vplačila in številko potrdila oziroma znesek, na kar nam bo pismonoša vrnil našo položnico z gornjo pripombo, da je naročnina za II. polletje že plačana. Naročniki, ki tudi sicer plačajo pri naši upravi, naprošamo, naj izročijo naročnino kar pismonoši proti potrdilu s položnice.

Vsem, ki bodo naročnino takoj nakazali potem pismonoše, se najlepše zahvaljujemo za uvidenost, tiste pa, ki bi morebiti izjavili, da bodo naročnino poravnali v upravi, naprošamo, naj to storijo najpozneje do 15. avgusta 1958, da bomo lahko v tem času izpolnili obveznosti, ki jih imamo do papirnice in tiskarne.

UPRAVA

»PTUJSKEGA TEDNIKA«

KOT ŽRITVE STE PADLI V BORBI ZANAS

(Nadaljevanje)

NAD 500 ZRTEV JE PADLO IZ PTUJSKEGA OKOLIŠA ZA NAŠO OSVOBODITEV * PRIORČUJEMO NJIHOVE KRATKE ŽIVLJENJEPISE V POČASTITEV NJIHOVEGA SPOMINA

Ob spominih na borbene dni avgusta 1942

Ime narodnega heroja JOŽETA LACKA, ki se je rodil 17. 11. 1894 v Kicarju in se je pozneje preselil v Novo vas pri Ptuj — je ozko vezano na velike dogodke narodnoosvobodilne borbe ptujskega okoliša meseca avgusta 1942.

Že leta 1923 je Lacko postal član KP Delovad je s komunistično celico v železniških delavnicah v Ptuj. Leta 1937 so ga imenovali za člana Centralnega komiteja KP Slovenije.

Ceprev je bil Jože Lacko oče številne družine, se je posvetil borbi za pravice delavskega razreda. V njegovi hiši so bili sestanki KP. Leta 1936 je bilo pri njem zbirališče španskih borcev pred odhodom v Španijo v republikansko armado. Nekaj za tem je bila na njegovem domu konferenca KPS, ki so se je udele-

žali Ladija Šentjerc, Mirko Centric, Ivan Bratko, Rudi Ilec, Jože Lacko in drug. Jeseni leta 1940 so Lacka internirali v Medjurečju v Srbiji.

Po svoji vrnitvi ob razsuhu Jugoslavije je Lacko začel z drugimi vodilnimi komunisti snovati upor proti okupatorju. Udeleževal se je sestankov, ki so polagali temelje OF v ptujskem okraju. V začetku junija je imel sestanek v Novi vasi pri Ptuj, dne 26. 6. je bil na sestanku v Mostju. Ti sestanki so rodili bogate sadove pri prvih korakih k upor. Pripadnik OF so začeli zbirati potrebščino za partizane, začeli so s sabotažnim delom in prvi borci so se pripravljali na odhod na Pohorje. Dne 25. julija sta odšla Rud. Znidarč in Franc Persen Lacka, Murna in Lavrenčiča pa so Nemci aretirali. Lacko je pred zapori v Ptuj pobegnil. Vedno v nevarnosti, da ga bodo spet aretirali, je Lacko kot ilegalce neukonfliktno vodil naprej sestanke po raznih krajih v Slovenskih goricah. Pomemben sestanek je bil v prvih dneh oktobra 1941 v Ptuj v Korenovem stanovanju na Ljutomerski cesti. Na njem so osnovali odbor OF za ptujski okoliš.

Spomladi 1942 se je Lacko z Mimo Kovačevič-Barčko udeleževal sestankov I. slovenjgorske čete. Na njih so sprejemali važne sklepe o konkretnih nalogah čete. Dne 7. avgusta 1942 zvečer se je Lacko pridružil četi za stalno, ne sluteč, da bo naslednji dan krvava bitka med 10 prvoborci I. slovenjgorske čete in nemškimi orožniki v gajih ob Pesnici pri Mostju, kjer bodo padli štirje hrabri prvoborci, trije bodo ujeti trije pa se bodo prebili iz sovražnikovega obročja, med njimi on, Mirko Reš in Osojnik. Ko se je to res zgodilo po krivdi izdajalca Kneza, ki se je vrnil med vrste prvoborcev kot gestapovski vohun — je Lacko pri kmetu Horvatu v Sp. Volevleku doživel novo izdajstvo. Horvat ga je prijavil gestapu in Lacko je moral na mučeniško pot. Ujeti so ga 10. avgusta 1942. Pretepač so ga do krvi in kosti, zlomili so mu rebra, spulili nohte, razstavljali v Ptuj pred sedežem gestapa, njemu v zasme, drugim v strah in grožnjo. V strašnih mukah je heroj Jože Lacko umrl v ptujskih zapornih 18. avgusta 1945. Njegovo truplo so pokopali med smeti in koprve za mestnim pokopališčem v Ptuj.

Toda ves bes okupatorja nad herojem Lackom in drugimi junaki našega naroda, vsa njihova zlobinska dejanja niso privedla nemških fašistov do okrutnega cilja za vedno podjarmiti naš in druge narode. Fazizem je bil pošten za milijonskim žrtvami po celem svetu. Junaki našega naroda, ki so k zmaji pripomogli s svojimi borbenimi dejanji in dragocenim življenjem pa bodo živeli vedno, kot svetli vzorci, dokler bo živel naš narod.

Pevske tekme v Mariboru

Slovensko narodno gledališče v Mariboru bo tudi letos priredilo v dneh mariborskega tedna že tradicionalne pevske tekme in sicer v nedeljo 3. avgusta dopoldne. K tekmam se lahko prijavijo vsi solan pevci ali pevka, kakor tudi neolani pevci in pevke, ki imajo lep glas in potrebno muzikalnost.

Vsak udeleženec pevskih tekem naj pripravi tri pesmi, po možnosti eno narodno, ali arije. Note za spremljevalca mora prinesiti prijavljenec s seboj. Ob 9. uri bodo izbirne predtekmne, ob 11. uri pa javno tekmovalje, pri katerem bo nastopajoče ocenjevalo poleg strokovne komisije tudi občinstvo. Zmagovalci bodo prejeli nagrade. Tudi ni izključena namestitve v opernem zboru ali celo kot operni solist. Pismene prijave bo sprejemala uprava Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru do pričetka tekmovalja. Potne stroške si plača vsak prijavljenec sam. —ps

Obupal je nad življenjem

V petek, 18. julija t. l., se je v Staročincih 32 obesi na ogradi baje na vrtu 22-letni Jože Zumer, ki se je komaj 7. junija t. l. priženil v Staročince. Zaposlen je bil kot avtomehaničar pri Cestni upravi v Mariboru. Zaradi prevelike občutljivosti za družinske spore na lastnem domu je obupal nad življenjem.

Novi naročniki »Ptujskega tednika«

Anton Cafuta, Veliki Okci 35, Leskovec; Janez Zamuda, Dob. Šentrupert na Dolenskem; Tone Babič, Radioservis, Krapina; Stanko Sitar, V. p. 5243/1-b, Trebinje; Jože Vindiš, Leskovec 10; Jože Šilker, Ptuj, Prešernova 32.

Iz Podlehnik

Spominska plošča tudi v Podlehniku

Na dan vstaje, 22. julija t. l., je bila v Podlehniku proslava dneva vstaje z odkritjem spominske plošče padlim borcem NOV na zadrugičnem domu in z razdelitvijo odlikovanj.

Proslavo je pripravila organizacija ZB NOV ob pomoči občinskega odbora ZB NOV ter podlehniških društev in organizacij, ki so se jim pridružili tudi gasilci iz Trčca. V programu proslave so sodelovali godci in pevci Prosvetnega društva Podlehnik in gasilci iz Trčca ter center predvojaške vzgoje. Spominsko ploščo je odkril tov. Franc Belšak. Simon po nagovoru o spominih na čase NOV, na njene borce ter na njihova junaštva. Ob tej prilož-

nosti je prejel medaljo za hrabrost Marjan Florjan iz Kozmine. Slovesnosti se je udeležilo nad 400 prebivalcev iz okolice Podlehnik ter gostje — svoji padli borci, ki jim je krajevna organizacija ZB NOV po slovesnosti priredila skromen sprejem.

KG Podlehnik bo imelo svoj transformator

Te dni so končali na KG Podlehnik drugi transformator. Prvega so zgradili za sektor Gorca Dežno, drugega pa za matično posestvo in za gospodarsko dvorišče, ki je doslej imelo neenakomerno oziroma preslabo pogonsko energijo. Vedno je bil lahko v pogonu le en stroj, imajo veliko mizarstvo in kovaško delavnico, 5 stiskalnic in druge stroje, ki so vezani na električni pogon, zato je nemogoče ostati pri dosedanjih slabih napetosti. Tako urejeno go-

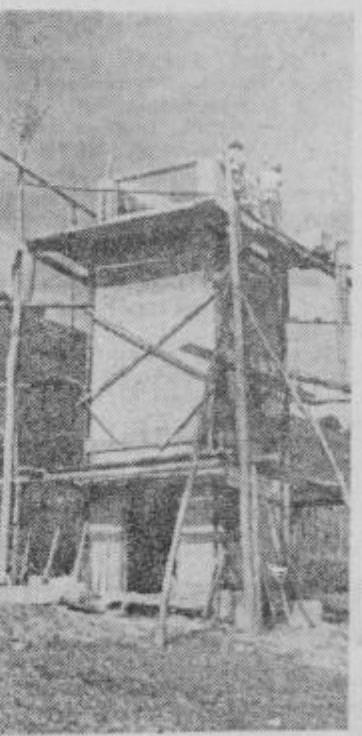
Transformator na matičnem gospodarstvu KG Podlehnik bo kmalu služil namenu

spodarsko dvorišče kot ga imajo že v Podlehniku zahteva tudi ureditev električnega omrežja za razsvetljavo in pogon, poleg tega pa je potrebno tudi misliti na priklopuke za stroje za obdelavo bližnjih vinogradov, da ne bo vedno haloški človek tisti nenadomestljiv stroj, ki bo spreminjal z motiko in krampom obličje vinorodnih haloških hribočkov. V vseh hišicah njihovih delavcev mora dokončno zasvetiti električna luč in se oglasiti vesela pesem te ali druge domače radio postaje.

»Devet let sem na tem po-

va je enakomerno posajena, krompirjevi grmi so v enakih medsebojnih razdaljah, seme pa je bilo dovolj globoko v prerahljeni zemlji, da mu močna suša ni mogla škodovati. Pričakuje visok donos.

Za nadaljnji napredek kmetijstva na Hajdini je 32 nagrajenih kmetovalcev jamstvo, da bodo nadaljevali z agrotehničnimi ukrepi v sodelovanju s svojo KZ, ker vidijo, da imajo od takega sodelovanja olajšano delo in skupne koristi.

umetno oplojevanje, kar v najvišji meri onemogoča pripuščanje nepriznanih bikov in okuževanje plemenskih telic in krav.

Podlehnik pripravlja krajevno ambulanto

V prostorih stanovanjske hiše KG Podlehnik, kjer je poštni urad in je bil tudi sedež LM, bo kmalu gotova krajevna ambulanta v 3 sončnih sobah, s čakalnico, s predsobo in ordinacijo. Kot predvidevajo, bodo imeli v njej tedensko 2—3-krat zdravnika iz Ptuj, medicinsko sestro pa stalno, saj je področje Podlehnik in Zetel zelo veliko in bi imela sestra pa tudi zdravnik ob vsakem pregledu dovolj dela. Priprava prostorov bo kmalu pri kraju in bo lahko po 1. avgustu otvoritev. Poskusili bodo tudi doseči, da bi prihajal vsaj enkrat tedensko v Podlehnik zobozdravnik in opravil najnujnejša zdravljenja in puljenja zob.

DOPISUJTE V
PTUJSKI TEDNIK

Ob desetletnici Študijske knjižnice v Ptuj

Knjižnice niti po svojem številu, niti po svojem knjižnem fondu še niso sposobne zavzeti tisto mesto, ki bi ga morale imeti v sistemu splošnega izobraževanja in kulturnega dvigalja širokih slojev prebivalstva.

(Iz govora predsednika Tita v zvezni ljudski skupščini dne 19. aprila 1958.)

Dne 1. avgusta 1948, pred desetimi leti, se je med zidovi nekdanjega dominikanskega samostana rodilo tisto, ki mu je botroval bivši ptujski okraj. Otrok je bil začuda slaboten, zato mu je prva rojenica prerokovala: »Čujte, ljudje božji, iz tega otroka pa ne bo nič, boje, da sploh ne bi zagledal tega nevaležnega sveta.« Druga rojenica pa je dejala: »S trnjem mu bo posuta pot in ne razumevanje bo žel moj varovaneec.« Pa se je oglašala tretja izmed bežih žena: »Nič ne obupuj, te, to je moj ljubljeneč, nad katerim imam posebno dopadenje.« In otrok je raste v milosti in ne-milosti pri krušnih očetih in ljudeh ter preživel celo svojega nekdanjega pokrovitelja...

V čem je bogastvo Študijske knjižnice v Ptuj? Jedro te kulturne ustanove tvorijo bogate zbirke knjig arheološke, zgodovinske in umetnostnozgodovinske vsebine. Ta dela si izposojujejo iz raznih krajev v državi, in sicer na podlagi centralnega kataloga za vso državo. Ta splošni knjižni seznam se izdaja v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, pri njegovi izdelavi sodeluje tudi Študijska knjižnica v Ptuj.

Ustanova hrani precej zelo dragocenih knjig, tako latinsko biblijo iz leta 1475. To je tako imenovana inkunabula, kot se imenuje prve tiskane knjige do leta 1500. Znamenit je zlasti Trubarjev Novi testament iz l. 1557, 1560 in 1561. Zadnji prvevek iz leta 1561 je najpopolnejši, doslej znani primerki na svetu! Dunajski izvod ima 19 listov manj kot ptujski. Znamenita so še dela Sigismunda Herbersteina in druge knjižne redkosti.

Bogato je zastopano leposlovje v slovenskem, nemškem, angleškem, francoskem in drugih jezikih. Kmetijski lahko izbirajo med številnimi knjigami svoje stroke. Tudi pedagog bo kaj našel v posebni zbirki, ki je oddvojena od drugih strok. Torej za vsakega nekaj, saj izbira je dokaj pestra. Leposlovje za v omejenem obsegu izposojuje na dom, v čitalnici z 12 sedeži pa je bralcem na razpolago vsako delo, prav tako številne tuje in domače revije.

Ustanova pa ima danes okrog 40.000 zvezkov, največ iz stare zaloge, ki so se pomnožile z nakupom, darovi narodne in univerzitetne knjižnice, celjske študijske knjižnice in drugih. Ustanova se bori od vsega začetka s finančnimi težavami, ne more izpopolnjevati starih zbirk in nabavljati potrebnih knjižnih novosti. Postavka za nabavo knjig je nizka, 3- do 4-krat manjša kot pri enakovrednih ustanovah v Sloveniji. OLO Maribor je knjižnico

upošteval pri petletnem perspektivnem načrtu in ji omogočil del adaptacije vialnih prostorov na severo-zapadni strani.

V minulih letih je bilo tudi precej nerazumevanja, nekaj časa je bil celo ogrožen nadaljnji obstoj te ustanove. Vendar je knjižnica pomagala in še pomaga dolgi vrsti dijakov in študentov s potrebnimi knjigami in strokovnimi nasveti. Dišastvo tvori 60% obiskovalcev Študijske knjižnice. Tudi mnogim nameščencem in zasebnikom je bilo čisto ustrezno, pri iskanju potrebne literature. Temu je bilo treba poiskati gradivo za predavanje, onemu starejši letnike raznih revij, želji nič koliko!

In bodočnost? Po novem naj bi se Študijska knjižnica združila z Mestno ali pa obratno. Bibliotekarski krogi v Ljubljani so sicer za čisti tip študijskih knjižnic, vendar dopuščajo v skrajnem primeru tudi mešane tipe knjižnic, ako to zahtevajo krajevne razmere. Vsekakor bi morala no-

va ustanova biti proračunska, ne pa zavod s samostojnim financiranjem, kajti knjige, zlasti študijske, ne morejo biti osnovno sredstvo, ki bi se mu postopno odpisoval odstotek obrabe. Več jasnosti v tem oziru bo gotovo prinesel novi zakon o knjižnicah LRS, ki bo verjetno izšel že letos. Načrt zakona zahtuje tudi nove naloge študijskih knjižnic pri izobraževanju in kulturnem dvigalju čim širših slojev delovnih ljudi.

Po novem zakonu naj bi študijske knjižnice dajale tudi ljudskim knjižnicam organizacijsko in strokovno pomoč. V večji ali manjši meri je ptujska študijska knjižnica delala v tem smislu tudi doslej, saj je pred leti strokovno vodila tečaj za ljudske knjižničarje v bivšem ptujskem okraju. Dosedanje delo in pa njegove perspektive za bodočnost lahko samo bodrijo Študijsko knjižnico, bodisi združeno ali samostojno — ob njeni desetletnici.

Nove knjige

Slovenska vas pod kapitalističnim jarmom

Na naši vasi polagoma že pozabljajo na težke čase, v katerih so živeli pred 20 ali 25 leti. Takrat je morala naša, vas okuati vsot težo kapitalističnega gospodarstva, ki do slovenskega malega kmeta ni imela nobenega obzira, marveč si je prizadevala čim več zaslužiti iz kmetov razbo. Ker zasluziti bi šle počasi v razbo, kajti novi časi, nove skrbi in nova prizadevanja bi jih nekako prikrila.

Toda v letih 1935 in 1936 je napisal pokojni ing. agronomije Janez Marentič na temelju zbranega gradiva in podatkov o teh razmerah izčrpano razpravo, ki jo je naslovil SLOVENSKA VAS POD KAPITALISTIČNIM JARJOM. V njej je v 27 poglavjih prikazal razmere na slovenski vasi in vse trpljenje slovenskega malega kmeta v kapitalističnem gospodarstvu. To knjigo je izdala založba »Kmečka knjiga« v Ljubljani opremila pa jo je akademski slikar Ivo Šubic s

24 izvrnimi risbami. Na koncu je razpravi dodan še zadnji Marentičev članek: »Čigava je bila zemlja v Sloveniji za časa Jugoslavije«. Izčrpan uvod o knjigi sami in o njenem piscu je napisal ing. Jože Levstik. V knjigi pa je tudi objavljen članek Lada Kozaka »Nekaj o delu Partije med slovenskim kmečkim ljudstvom«.

Knjiga ima 176 strani in vezana v polipiatno stan 880 din. Dobi se v knjigarnah in pri založbi v Ljubljani.

Mestni kino Ptuj

Od 1. do 3. avgusta: RIHARD LEVJERSONI, ameriški barvni film.

Od 5. do 7. avgusta: MINU (Fruto prohibido), mehiški film, črno-beli.

Od 8. do 10. avgusta: JULIETTA, francoski, črno-beli film.

Od 12. do 14. avgusta: TUJA DEZELA, domači film, črno-beli.

Od 15. do 17. avgusta: BENEŠKA NOČ, nemški barvni film.

Od 19. do 21. avgusta: PO NEVOLJNEM OBDOJEN, ameriški film, črno-beli.

Od 22. do 24. avgusta: MOJ DED IN JAZ, madžarski barvni film.

Od 26. do 28. avgusta: PARISKO PODZEMLJE, francoski, črno-beli film.

Od 29. do 31. avgusta: NAŠA POT SE RAZHAJAJO, jugoslovanski film.

Kino Muretnice predvaja 2. in 3. avgusta t. l. jugoslovanski film OSUMLJEN.

Kino Makole predvaja 2. in 3. avgusta t. l. nemški film PIROSKA.

Ptujski so odšli na kongres v Mainz

V sredo, 29. julija, je odpotovala iz Ptuja v Mainz na svetovni esperantski kongres osemčlanska delegacija iz ptujske občine, ki bo v 21 dneh obiskala več zahodnih držav in se vrnila v Ptuj z bogatimi vtisi, ki bodo nedvomno vredni esperantskega večera s predavanjem o udeležbi na kongresu in ostalem potovanju po Nemčiji, Franciji, Italiji in drugod, kjer se bodo ptujski delegati zadržali na svojem pohodu po svetu.

Ptuj so obiskali pred dnevi trije švedski esperantisti in obiskali nekaj ptujskih esperantistov, ki pričakujejo v kratkem še obisk peistašev zelene zvezde iz Italije. Švedski gostje so se o zanimivostih v Ptuj ugodno izrazili in odnesli tudi nekaj lepih posnetkov.

Tedni so šteti tudi tej hiši v Lackovi ulici, ki bo podrti zaradi pridručka na novi most

Zakon o šolstvu, šolska reforma in kadri

Nekaj za maturante

Dočakali smo zakon o šolstvu, ki je vnesel precejšnje spremembe v dosedanj sistem šolstva. Ukinil je gimnazije, ki so imele vse razrede od I. do VIII. Namesto njih so sedaj gimnazije s štirimi višjimi razredi, nižji razredi pa se vključijo v sistem obveznega šolstva — v osemletke in to zaenkrat s istim predmetnikom in bolj ali manj istim načinom dela z izjemo petega razreda, kjer bo tudi razredni pouk in ne predmetni. Kot je bil to primer v prvem razredu dosedanjih gimnazij. Po dokončani osemletni šoli se bodo lahko učenci vpisali v srednje splošne izobraževalne šole — gimnazije ali pa na srednje strokovne šole.

Osemletke v Ptuj bodo zajele predvidoma 2100 učencev s področja dosedanjih šolskih okolišev osnovne šole v Ptuj (Mladice) in osnovne šole na Bregu. Število pa se bo gotovo povečalo, ker se bodo vpisali v ptujske osemletke tudi oni dijaki, ki so lani obiskovali nižje gimnazijske razrede v Ptuj, stanujejo pa izven ptujskega šolskega okoliša. Predvidoma bi se učenci novih osemletnih šol v 58 oddelkih, to pa pomeni uvajanje 3 izmene pouka, ker nimamo na razpolago dovolj učilnic. Bolj kot doslej občutimo, da nam manjka bivaš okoliška šola, kjer je sedaj vojska. V tej stavbi bi se lahko v dvoizmenskem pouku zvrstilo najmanj 10 oddelkov, kar bi občutno olajšalo delo v Mladici. Toliko o ptujskih šolah.

Kadrovski problem je vprašan je za sebe. Na nižji stopnji naših šol in na nepopolnih osemletkah nam samo izven Ptuja manjka 55 učiteljev, in sicer v Desterniku, Dornavi, Trnovski vasi in Vito-marcu po štirje, v Juršincih in Leskovcu po pet, na ostalih šolah pa po dva ali trije povsod razen v Grajeni, Gruškovju, Kidričevem ter Solih. Pet šol v občini ima manj kot polovico potrebnih učiteljev. Lahko si predstavljamo, koliko truda in dela, koliko napora in požrtvovalnosti morajo vložiti naši prosvetni delavci v pouk na teh šolah, če hočejo doseči vsaj povprečne rezultate. Njim na čast bodi povedano, da jih dose-gajo in ne samo povprečne, temveč celo zelo dobre.

Podobno je na višji stopnji osemletke, kjer je predmetni pouk. Manjka nam 30 predmetnih učiteljev ali profesorjev, in sicer na osemletki v Hajdini po eden

za pouk slovenščine in srbohrvaščine, zgodovine in zemljepisa, biologije in telovadbe; v Juršincih za pouk biologije in kemije ter risanje in telovadbo; v Lorcencu na Dr. p. za matematiko in fiziko, biologijo, zemljepis in zgodovino ter risanje in telovadbo; v Markovcih za tuj jezik, matematiko in fiziko, slovenščino in srbohrvaščino ter petje in telovadbo; v Vidmu pri Ptuj za matematiko in fiziko, tuj jezik, slovenščino in srbohrvaščino ter za zgodovino in zemljepis; v Ptuj 4 za slovenščino in srbohrvaščino, 3 za tuj jezik, 2 za zemljepis in zgodovino ter 1 za fiziko in matematiko. Za pouk tujega jezika so mišljeni profesorji oz. predmetni učitelji za angleščino, nemščino, francoščino ali ruščino. Mislim, da je tu vsak komentar odveč. Omenjam še

LJUBLJANA
NEDELJA, 3. AVGUSTA
6.00—7.00 Veder nedeljski jutranji poudar — vmes ob 6.05—6.10 Poročila in vremenska napoved. 7.00 Napoved časa poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 7.15 Reklame. 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva. 7.35 Operetni zvoki. 8.00 Mladinska radijska igra — Zoran Brkič: Skrivnostna plošča. 8.35 Marjan Lipovšek: 4 skladbe za violino in klavir. 8.50 Nedeljski sprehod z majhnimi zabavnimi ansambli. 9.10 Ponovitev četrtkovnega večera s dne 21. XI. 1957. 10.00 Se pomnite, leva risti... a) Mambo. Golari: V interakciji. b) Avgust Dremelj-Vojko: Iz komandantovih zapiskov. 10.30 Početniške razglednice — Slavo Kobo: Po Poljanski in Solški dolini. 11.30 Trideset minut z zabavnim orkestrom Radia Ljubljana. 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 13.15 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame. 13.45 Za našo vas. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved. 15.15 Dan Wera: Serenada za godala (orkester Radia Stockholm dirigira S. Westerberg). 15.30 Veseli ritmi. 15.45 Nedeljska reportaža: Kosmet. 16.15 Za ljubitelje opernih melodij. 16.54 Morton Gould: Latinsko-ameriška simfonietta. 17.15 Radijska igra — Tomod Skagstad: Meseč nad fjordom (ponovitev). 18.00 Leot Janacek: Na skednju. 18.15 Pomnilniški koncert (instrumentalni solisti v orkestru). 18.35 Fran Lhotka: Vrag na vasi, balmeta. 19.00 Zabavna glasba, vmes obvestila in reklame. 19.30 Radijski dnevniki. 20.00 Variete na valu 327.1 metra. 21.00 Melodije iz filmov in glasbenih revij. 21.30 Sportna nedelja. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 S popevkami po svetu. 22.55 Poročila. 23.00—23.15 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda).

to, da so na vseh šolah razen v Ptuj na razpolago samske sobe.

Svet za šolstvo Ljudske republike Slovenije je sprejel sklep, s katerim priporoča vsem okrajnim in občinskim ljudskim odborom, da pridobijo čim večje število absolventov gimnazij in srednjih strokovnih šol za učiteljski poklic. V poštev pridejo vsi maturanti in absolventi, ki so vsaj z dobrim uspehom opravili diplomski izpit na gimnazijah oziroma srednjih strokovnih šolah. Vsi ti, ki jih veseli šolsko delo, bi se s 1. septembrom postavili za honorarne predavatelje posameznih predmetov na zgoraj omenjenih šolah. Honorar znaša okoli 13.000 din. Pedagoški center v Ljubljani bo priredil v času od 5. do 30. septembra t. l. tečaj za absolvente gimnazij in drugih srednjih strokovnih šol, kjer bi si pridobili ozir. se izpopolnili v pedagoški in metodični ter spoznalni pedagoško prakso. Udeležencem tečaja se poleg honorarja za september povrnejo potni stroški in pol dnevnice za vsak dan. Stanovanje in hrana sta udeležencem zagotovljena po primerni ceni. Pozivamo vse absolvente srednjih strokovnih šol in maturante, ki bi se hoteli posvetiti pedagoškemu delu, da se javijo na odsek za šolstvo, prosveto in kulturo Občinskega ljudskega odbora v Ptuj do 10. avgusta t. l., kjer bodo prejeli vse potrebne informacije. Jasno je, da pomne na velja samo za letošnje maturante. Vsem prijavljenim bo omogočen študij na višji pedagoški šoli, leta, prebita v honorarni službi, se štejejo v leta službe (za pokojnino itd.).

Na ta način upamo, da bomo lahko v doglednem času izpopolnili kadre na naših šolah. F.V.

DOGOVOR

»Kaj misliš, koliko so visoke tiste lojtre, ki slonijo ob hiši?«
»Čakaj, položiva jih na tla in izmeriva.«
»Ej! Saj me ne zanima, koliko so dolge, ampak koliko so visoke!«

ZAKONU V SLAVO

Mož jo nasekan prilomasti domov. Žena pa nadeni:
»Kaj, spet si se nažrl!«
»Eh... hk... slavim petletni op... hk... najine poroke...«
»Kaj si pa včeraj slavil, ko si bil tudi pijan?«
»Vzel sem... hk... akontacijo za današnji dan.«

K6.

3. nadaljevanje

ODMEVI MARČNE REVOLUCIJE 1848 PRI NAS

(K septembrski razstavi Mestnega arhiva v Ptuj)

Nezadovoljstvo z oktroirano ustavo

To, že omenjeno ustavo je izdala dunajska vlada 7. marca 1849 in se imenuje tudi marčna ustava, ki pa se sploh ni uveljavila. V Avstriji so nazadnjaški krogi začeli odpravljati pridobitve v revolucijskem letu 1848. Na avstrijske dežele je zopet legel mrak absolutizma, ki je v avstrijski zgodovini znan kot Bachov absolutizem.

Pesimizem ob oktroirani ustavi preveza pismo, ki ga je napisal Oroslav Caf dr. Josipu Muršcu 13. III. 1849. »Nemčurstvo se zmirom bolje ter bolje krepi... nam bo huje kakor popred... Od dobikov ustavne svobode nič ne čutimo. Ljudstvo je mirno in mlačno, ino malo kaj mara za dano ustavo...«

Tudi Terstenjak se pritožuje nad novo ustavo v pismu dr. Josipu Muršcu 16. marca 1849: »Mi smo skoz podeljenje nove ustave pa sila daleč nazaj postavljeni (Zbor-

nik SM 1906) ...Tudi večina mestjanov je nezadovoljna, ki pa ne upa pokazati javno svojega mnenja... Proslava v Ptuj je

potekala nekako prisiljeno, »iz Grajskega grada so pokali možnari. Mestjanov je bilo malo, nobeden vivat, razsvetlil mesta so

Konec Bachovega absolutizma

Bachovemu absolutizmu je po desetih letih odklenkalo, čemer je pripomogel slab gospodarski položaj v državi, ki so se mu pridružili še vojaški neuspehi v Italiji. Naše dežele so bile v dobi Bachovega absolutizma izpostavljene močnemu gospodarskemu pritisku nemškega meščanstva, ki ga je sprejemalo načrtno pomnoževanje.

Februarski patent iz leta 1861 uvaža v državo centralizem. Avstrija postane ustavna monarhija, vendar so volilni redi zagotavljali zmago nemškim predstavnikom v parlamentu. Ljudstvo je povrh vsega tlačil še nastopajoči kapitalizem, ki se je brezobzirno utiral pot v številnih gospodarskih področjih. Obrtnik in kmečki človek propadeta.

Dualistična ureitev avstrijske in ogrske polovice leta 1867 je rodila decembrsko ustavo, ki je

nehtel... Toti ustav je dober samo za hierarhio in aristokracijo.

Naj zaključimo to nemirno obdobje z zanimivim člankom »Imamo li Slovenci prihodnost«, ki je izšel v »Sloveniji« leta 1849. V članku je govor o mnogih neprijetnih, ki obdajajo Slovence. Članek se navdušuje za jugoslovansko idejo, kajti Slovenci so »veja velikoga, krepkoga drevesa Jugoslavije. Naša dolžnost je le skrbeti, da se ta veja ne odcepi...« Odcepimo tedaj Slovence od ostale Jugoslavije, le životarili bomo...«

Ustavni dobi je oživilo politično in kulturno življenje Slovencev, ki je izžarevalo iz novih narodnih središč — čitalnic. Po letu 1861 rastejo ta nova kulturna žarišča kot gobe po dežju. Številne prireditve, »besede« imenovane, so privabljale mnoge Slovence in jih utrjevale v narodni zavesti. V čitalniški dobi so konservativni slovenski voditelji odstopili od radikalnega slovenskega programa iz leta 1848. V svojih izjavah so se zadovoljevali z avtonomijo dežel in enakopravnostjo slovenskega jezika. Politično so se slovenski zastopniki priključili federalizmu.

Ustanavljajo se narodne čitalnice

Kljub mnogim težavam v

ustavni dobi je oživilo politično in kulturno življenje Slovencev, ki je izžarevalo iz novih narodnih središč — čitalnic. Po letu 1861 rastejo ta nova kulturna žarišča kot gobe po dežju. Številne prireditve, »besede« imenovane, so privabljale mnoge Slovence in jih utrjevale v narodni zavesti. V čitalniški dobi so konservativni slovenski voditelji odstopili od radikalnega slovenskega programa iz leta 1848. V svojih izjavah so se zadovoljevali z avtonomijo dežel in enakopravnostjo slovenskega jezika. Politično so se slovenski zastopniki priključili federalizmu.

Ustanovitev ptujske čitalnice

Ko je graško namestništvo po dolgem zavlačevanju končno odobrilo pravila ptujske čitalnice, je leta 23. junija 1864 svojo prvo veliko skupščino, katere se je udeležilo okrog 70 članov. Za odbornike so bili med drugim izvoljeni dr. Avgust Čuček, narodni buditelj Božidar Raič in poslanec Miha Herman, ki je postal društveni tajnik. Ravnatelj narodne čitalnice pa je postal Avgust Čuček.

»Novice« poročajo, da je bilo zborovanje v Gosposki ulici (danes Prešernova) št. 42 v hiši poslanca Hermana (danes hiša številka 27, poleg Dijskega doma). Sidelni so, da bodo s 1. junijem naročili za čitalnico 15 časnikov,

in sicer osem slovenskih, po enega francoskega, italijanskega, madžarskega ter štiri nemške. Ob šolskih praznikih bo lahko dijaštvo brezplačno obiskalo novoustanovljeno čitalnico.

Veselo razpoloženje na čitalniški skupščini

Pri skupnem obedu v Kristovem vrtu je nastopil pevski zbor iz Slovenske Bistrice, ki je z »mimim slovenskim petjem razveseljeval poslušalce do poznega večera. Bržkone se je v dvorani starodavnega Ptuja prvič slišala slovenska pesem v tako izbrani družbi. Med govorniki je bil tudi neki odbornik, ki je v šaljivi obliki prikazal čitalniški poročil, pri katerem je moral odbor uporabljati celo kleščice. K čitalnici je pristopilo že preko 160 članov, v avgustu istega leta pa je to število poskočilo na 200. Med družbeniki je precej takih, ki niso po rodu Slovenci, pa vendar priznavajo potrebo takega »mimikališča«. Toda med sinovi slovenske matere imamo še vedno sprotinožce, kateri se z vročim potom in krvavi mi žulji slovenskega kmetovalca hranijo, pa ne nehaajo klepetati premišljeno in lažno zoper ta blagotni zavod in narodni razvoj. Jezikoslovec Oroslav Caf je obljubil, da bo v čitalnici poučeval slovenščino, da bi se družbeniki polegoma privedli lepoti domače besede, kar je sudiom bolj potrebno, kakor postvri bistrice.

Za vsakogar nekaj zanimivega

Ena za lovce in cestarje

Tisto jutro je bilo izredno očarljivo, kakor so pač očarljive vsa junjska jutra, ki sledijo toplim in prijetnim poletnim nočem.

Janez je vstal že ob 2. uri, kajti prejšnji večer je za trdno sklenil, da bo vse poletje, to je v času odlova srnjaka, hodil na srnjake, ker še do letos ni imel lovskega blagorja, da bi vsaj enega podrl, pa čeprav ima izvrstno risanico in daljnogled, lovski krog in še celo trinožni stoliček povrh. Zaradi lovske smole pa se ni niti preveč ne vznemirja, ker je izredno potrpežljiv narave.

To jutro pa se mu je zdelo, da ne bo šel zama. V mislih je že obešal krasno rogovje na vrata v svoji lovski sobi ter se vse hitreje potiskal ko v malo strmano proti vrhu gozdnatega hrička, kjer si je nameraval poiskati, primerno prežo in čakati srnjaka, ki se v takšnem času najraje

sprehaja po svojem gozdnatem kraljestvu. Toda prav tu skozi je peljala cesta, ki je bila tako razrta in polna luknj, da je le z veliko muko cijazil naprej. Od napora mu je pot curkoma lišala, kljub prijetnemu hladu, ki je vel iz obeh strani gozda ob cesti.

Toda — glej! Kaj pa je to? Iz gozda sem je šinilo nekaj rdečerjavca, Janez je debelo pogledal premično rdečerjavo liso in v njej je spoznal postavnega, krepkega srnjaka-šestera. Imel je prav tako rogovje, kakor je Janez malo prej sanjal o njem. Žival se je ob robu ceste ustavila, kakor to običajno stori, in povohljala po zraku. Pje, to ti je bila drža, noben general se ne bi mogel tako postaviti! Kakor nalašč za strel! Janez se ni nič obotavljal, kar se da hitro je pomeril in sprožil. Rezek pok je v tre-

nutku preglasil glasno ptičje zvr-golenje in odmeval po temnem pogorju. Srnjak pa — ni padel! Nič se ni več tako ponosno nastavljal, ucvrl jo je preko, kar so mu dale mlade moči. Toda tam so bile luknje še večje in globlje, ubogi srnjak je klečnil sredi ceste. Najbrž si je zvil gleženj, kajti našemu lovcu se je zdelo, da malo šepa. Pa je še kar hitro izgubil v gozdu, na drugi strel pa ni bilo misliti.

Janez je vedel, da bi na tem mestu na drugega srnjaka čakal zaman, ker je njegov strel vznemiril vse gozdne prebivalce in si ne bodo upali tako kmalu na svetlo. Zato je zavil malo na desno po gozdni poti, ki ga je vodila malo navzdol proti potoku. Kljub temu, da je bila to le ozka gozdna pot, je Janez z olajšanjem ugotovil, da tu ni luknj in je zato brez skrbi zajahal kolo, ki je samo drvelo po hribu navzdol.

Ko je tako privozil do potoka in ceste ob njem, pa je že drugič doživel veličansko presenečenje. Nenadoma je na robu gozda zagledal prav tistega srnjaka, ki mu je že gori na vrhu namenil smrt.

No, kaj takega mož še svoj živ dan ni doživel. Tako je bil iznenaden, da še sape ni mogel zajeti. Toda srnjak ga še ni opazil, zato se je podvil in v mislih skedpal, da tokrat ne bo streljal v zrak. Brž je odložil kolo in se s puško v roki po vseh štirih začel plaziti proti srnjaku, ki je še kar naprej stal na mestu. Ko se mu je tako približal, da je bil siguren pogodba v plečko, se je

prilavil na strel. Toda neroda, kakršen je bil, je stopil na suho vejo in vse nade so se mu v hipu porušile, kajti žival je kot blisk šinila preko ceste. Tokrat pa se je ustela. Ni namreč upoštevala, da bo prečkala cesto, ki je redkokdaj čuti na sebi cestarjevo nogo. In ker pač ta cesta komaj zasluži svoje ime, je tisto jutro bila vzrok, da je neki srnjak umrl kaj nenavadne in junaške smrti.

Ko je namreč hotel prečkati cesto, je s prednjima nogama padel v globoko luknjo in ni mogel več vstati, kajti obe nogi si je popolnoma prelomil.

Vsaako, ki bi videl ubogo trpečo žival v tako tragičnem položaju, bi se razjokal iz dna srca. Janez pa se ni. Nasprotno! Še nasmešnil se je, ko je nekaj trenutkov pozneje pomohil smrekovo vejico v srnjakovo kri, ki je vrela iz komaj vidne rane, kakršno navadno povzroči krogla iz Janezove puške.

10-letni deček strokovnjak za borzna vprašanja

Dosetletni deček L. R. iz Kalifornije je dobil na ameriški televiziji 100 tisoč dolarjev nagrade, ker je pravilno odgovoril na razna vprašanja v zvezi z borzo. Odgovarjal je na zelo zamotana vprašanja s tega področja, vedel je za imena raznih društev, ki so že davno prenehala obstajati. Na vprašanje, kaj bo delal s tolikšno vsoto denarja, je odgovoril, da ga bo nekaj poklonil in se naročil na "Wallstreet journal". Ko so mu sporočili, da mu bodo poslali list "ad honorem", je dejal: "To pomeni, da si bom ta denar lahko prihranil."

Sreča siromašne vdove

Pred dvema mesecema je stopil inozemski turist v neko bajto ob cesti, nekje na severu Finske, da se ogreje. Opazil je, da je žena — vdova s sedmimi otroci — preplela razpoke po oknih s starimi pisemskimi zavitki, na katerih so bile še znamke. Ogledal si jih je in začuden ugotovil, da so med njimi filatelistične redkosti. Tuje je bil bogat in vnet filatelista ter je vdovi predlagal, da bo prodal znamke na mednarodni filatelistični borzi v Londonu. Ovitke je pobral z zidov in pustil vdovi znatno vsoto denarja. Te dni je žena prejela od finske državne banke izkupiček za prodane znamke v vrednosti nekaj nad štiri milijone dinarjev.

Od kod ime "maja"?

Maja, boginja narave, mu je dala ime. Rimljani so jo častili kot boginjo rasti, kar se v zvezi s cvetočim mesecem majnikom med mnogimi narodi še danes odraža v lepih običajih. Grkom je bila Maja boginja zemlje, mati vsega življenja. Tudi Indijci so gledali v Maji podobo stvarjenja sveta.

Kaj je radan?

Zračne sile ZDA preizkušajo novo navigacijsko pripravo za reaktivna letala. Deluje neodvisno od postaj na tleh in od nebesnih teles ter daje pilotu ob vsakem vremenu točne podatke za vodenje njegovega letala, najsi leti nad kopnim, nad vodo ali nad ledom. In posebnost na pripravi? Kot s tahimetra na avtomobilu vodja letala lahko prečita vsak kilometer, ki ga je preletel. To je radan.

»VSA SOBOSLIKARSKA IN PLESKARSKA DELA NA NOVOGRADNJA IN PRI VSEH OBNOVAH STANOVANJSKIH IN DRUGIH PROSTOROV VAM KVALITETNO IN PO ZMERNIH CENAH IZVRŠI **FRANJO SERDINŠEK**

SPLOŠNO SLIKARSTVO IN PLESKARSTVO
PTUJ, MURŠIČEVA ULICA ŠTEV. 4

V smislu Odredbe o pogojih za prodajo določenih vrst osnovnih sredstev in sredstev skupne porabe (Ur. l. FLRJ 27/58)

ODPRODAMO

4 motorna kolesa Puch-Tomos 49 ccm (mopedi)

Prednost pri prodaji imajo gospodarske o.d.n. družbene organizacije, za temi pa državljani in civilno-pravne osebe.

ZADRUŽNA HRANILNICA IN POSOJILNICA PTUJ

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij Veleblagovnice MERKUR v Ptuj razpisuje sledeča delovna mesta:

1. poslovodje manufakturnega oddelka — visokokvalificirani trg. delavec tekstilne stroke;
2. trgovskega pomočnika — kvalificirani trg. delavec tekstilne stroke;
3. trgovskega pomočnika za centralno skladišče — kvalificiran trg. delavec za mešano industrijsko blago.

Plašena ponudbe pošljite na naslov: Veleblagovnica MERKUR, Ptuj, Murkova ulica 2, do 15. avgusta 1958. — Nastavo službe takoj ali po dogovoru.

Naj ostane med nami

Druga pomlad Petra Košenine

»Samostojna osamljena vdova srednjih let, prijetne zunanosti išče starejšega inteligentnega prijatelja. Dopise na upravo lista pod Cvetje v jeseni.«

Ko je Peter Košenina kar tako slučajno prebral ta oglas, se je zamislil. Prej kdaj bi se bil Peter pomilovalno nasmešnil taki ponudbi? Sedaj pa... Shranil je časnik v miznico.

Košena je živel v srečnem zakonu dolgo vrsto let. Vzgojil je in preskrbel vse otroke in dočakal tudi penzijo. Sedaj se mu je kot spoštovanemu meščanu obetala ob strani skrbna žena. Še vrsta prijetnih let v zaslužnem pokopu. Prišlo pa je drugače. Po kratkem bolehanju mu je umrla žena. Dolgo je kot izgubljenec taval okrog in iskreno žaloval za pokojnico, no, potem se je preselil k hčeri, ki mu je, kolikor se je dalo, skušala v svoji družini nadomestiti prejšnji dom. Čas celi rane, in tako se je tudi Košenina že uživel v nove razmere. Potem je prišlo vstavo. Druga možka pomlad, ki nastopa takole med 50. in 60. letom.

Košeni se je namenk uprlo tisto brezcljno pohajkovanje po mestu, posedanje v parku, modrovanje ob merici vina »Pri Roziki« in nedeljski izleti na Mestni vrh. Ze prav, saj so te reči prav prijetne. Nobenega pravega dela nimaš, samo gledaš, kako se odvijajo življenjske mimo tebe in tako rekoč brez tebe, ti pa strokovnjak presojajo pojave okrog sebe, ne da bi čutil potrebo in dolžnost posegati v dogajanje. Zavedaš se, da si svojo življenjsko nalogo že opravil, sedaj pa naj se brigajo drugi — mlajši — kako se bo vrtil ta pulkavi svet.

Košena je bil na najboljši poti, da se z vsem tem sprizani. Ravno je nameraval, da si kupi še palico, takšno z gumijem na spodnjem koncu, in da bo kompleten zadovoljen upokojenec. Potem se je začela metamorfoza, ne, to je preučeno, recimo rajši preobrazba. »Vrag te škell!« je robantil tako sam zase. »Kje pa je to zapisano, da moram jaz, Košenina, tako popolnoma kapitulirati? Saj bom res prav kmalu neboljen starček, če se oprimem te šmentane penzionistovske miselnosti in potem tudi smrt kmalu pride. Ne in še enkrat ne! Koliko let pa mi je? Sedemindesetdeset. Je to starost? Ni. Kaj pa je rekla zadnjica tista vitka črnka pri Nami: Košenina, vi ste še mladi, jaz na vašem mestu... Dalje ni povedala, samo nagajivo se je smejala. Pa ne samo ta, še marsikaj.

Potem se je začela metamorfoza, ne, to je preučeno, recimo rajši preobrazba.

»Vrag te škell!« je robantil tako sam zase. »Kje pa je to zapisano, da moram jaz, Košenina, tako popolnoma kapitulirati? Saj bom res prav kmalu neboljen starček, če se oprimem te šmentane penzionistovske miselnosti in potem tudi smrt kmalu pride. Ne in še enkrat ne! Koliko let pa mi je? Sedemindesetdeset. Je to starost? Ni. Kaj pa je rekla zadnjica tista vitka črnka pri Nami: Košenina, vi ste še mladi, jaz na vašem mestu... Dalje ni povedala, samo nagajivo se je smejala. Pa ne samo ta, še marsikaj.

Preklic

Podpisani FRANC MAROH, posestnik v Jiršovcih, obkazuje, da v preteklih mesecih, katere sem govoril o Jozefu Golobu, posestniku v Jiršovcih, ter se mi zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega pregona.

Franc Maroh

Preklic

Podpisana Sok Marija, posestnica v Dornavi šte. 122 preklicujem ter obkazuje, ki sem jih izreka napram Sok Jakobu, pos. v Dornavi šte. 106 ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od kaz. pregona.

Ptuj, dne 3. junija 1958.

ZAHVALA

Ob prerani smrti našega nepozabnega moža, očeta, sina, brata in strica

FRANCA KOLEDNIKA

iz Desternika šte. 32

ki nas je 26. julija t. l. za vedno zapustil in amo ga položili v Desterniku k zadnjemu počitku, se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem za sožalje in za pomoč ob njegovi bolezni in ki so se udeležili pogreba ter obložili njegov grob s cvetjem in vencem.

Posebno se zahvaljujemo zdravnikom kirurškega in internega oddelka ptujske bolnišnice, enako medicinskemu in stročnemu osebju za ves trud in prizadevanje v času zdravstvenja. Za vso zdravniško pomoč se tudi zahvaljujemo zdravnikom tov. dr. Kuharju in dr. Luščeku iz Ptuja.

Za petje ob grobu se zahvaljujemo pevskemu zboru iz Desternika, za nagrobni govor tov. Herbertu Zorecu iz Ptuja, za spremstvo v sprevodu pa še posebej duhovniku g. Lorberju iz Desternika.

Zahujoča žena in sinovi.

Nanta Kukec

ŠPORT

PRI NOGOMETAŠIH DRAVE NI NIČ UPANJAJ!

V polnem teku so kvalifikacijske nogometne tekme za vstop v II. zvezno ligo. Med slovenskimi klubi so borbe za vstop zelo živahne, saj v dveh skupinah nastopajo kar štirje slovenski klubi proti dvema kluboma iz Hrvaške. Barve Slovencev zastopajo Odred in Krim iz Ljubljane, prvak MVC Ige Rudar iz Trbovelj in mariborski Brenik. Ljubljanske predstavnika nista izpolnila svojih nalog in je le malo možnosti, da se uvrstita v vrste najboljših. Kandidati, ki bodo izpadli iz kvalifikacijskih tekmovanj, se bodo nato borili v enotni slovenski ligi.

Kvalifikacijske nogometne tekme za vstop v enotno slovensko ligo med prvaki primorske, goranske in ljubljanske podzveze so tudi pri kraju. Vendar ni posebnega ni v štajerskih klubih, ki še danes ne vedo, ali sploh so kakšne možnosti za enotno ligo. Za domače moštvo še vedno ni nič gotovega, ali bo sploh direktni kandidat za enotno ligo, ali bodo igrali kvalifikacijske tekme, ali se sploh ne bodo uvrstili v slovenske vrste najboljših nogometašev.

Kolikor se domače moštvo ne

bo uvrstilo v enotno slovensko ligo, bo pri nas res zaspal nogomet ter bo tako eden najlepših stadionov v Sloveniji porasel z veliko travo in ne bo nobenih upanj za razvoj nogometa v Ptuj. Prav tako bodo tudi druge športne panoge izumrle, kolikor se ne bo našel odbor, ki bo zopet razvil nogometno panogo.

Slabe priprave na bodoča tekmovanja

Po večmesečnem odmoru nogometašev Drave se sedaj zelo počasi zbirajo posamezni igralci prvega moštva. Na treningih je zelo malo zanimanja, tako da bo sedaj zopet nastala kriza pri iskanju igralcev za prvo moštvo. Velike težave bodo pri igralcih sploh, ker še vedno v moštvo manjkata disciplina in poštovanost. Nič kaj posebnega ni v ekipi Aluminija v Kidričevem, posamezni igralci so zelo nedisciplinirani, kar je tudi vplivalo na zlo slab plasma v MVC lgi. Prijatelje nogometa bi zelo toplo pozdravili združitve obeh klubov in bi tako gledali kvalitetnejše igre na domačih poljih. S skupnimi silami bi čisto nastopali v enotni slovenski ligi ter tako imeli velike možnosti, da se v prihodnjem letu bore za vstop v drugo zvezno ligo.

V nedeljo je nekompletna ekipa Drave gostovala v hrvaškem Prelogu in po nepotrebnem izgubila s tesnim rezultatom 2:1.

Oglasni in objave

Stanovanja

IŠČEM STANOVANJE s sobo, kuhinjo in drvarnico v Ptuj. Kdor mi ga preskrbi, dob lepo nagrado. Naslov v upravi.

Prodajam

PRODAJA OTAVE 3. avgusta. — Milkovič, Ptuj, Zagrebška cesta. Poceni prodaj zidan štedilnik. Naslov v upravi lista.

Ljubljeno

OD PTUJA DO VIDMA sem izgubila v nedeljo, 27. julija, jopico drap barve. Postenega najdite-lja prosim, da jo vrne proti nagradi Tereziji Stumberger, Ptuj, Vodnikova 5.

NAJDI TELJA DENARNICE z osebno izkaznico na ime Viktor Milošič, Soviče 23. Videm, na prošam, da isto vrne na gornji naslov

Kupim

KMETIJSKA ZADRUGA V HAJDINI kupi večje količine škopane slame. Ponudbe poslati na upravo zadruga.

Seviba

TRAKTORIST išče zaposlitve. Janez Potočnik, Zg. Leskovec 21.

RAZNAŠALCA(-KO) za teren Ljutomerska cesta, sprejemno. Šturična zaposlitev — dober zaslužek. Podružnica Slovenskega poročevalca, Ptuj, Miklošičeva 3.

Kupim

Upokojenec išče upokojenko z lastnim stanovanjem v svrhu skupnega gospodinjstva. Pisemne ponudbe pošljite na upravo lista.

Razpis

Po točki 6. sklepa delavskega sveta trgovine z mešanin blagom »NA-MA« v Ptuj z dne 26. junija 1958 se razpisuje delovno mesto za

mlajšega trgovskega pomočnika

Pogoji: predpisana strokovna in šolska izob. — Rok prijave do 15. avgusta 1958. Nastop službe 1. septembra 1958. Plača po tarifnem pravilniku.

Prošnje vlagajte na naslov trgovine »NA-MA«, Ptuj. Trg delovnih mladinskih brigad št. 4.